

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут агроєкології та землеустрою
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з науково-
педагогічної,

методичної та виховної роботи

_____ О.А. Лагоднюк

" ____ " _____ 2020 р.

05-08-72

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

Туристичні ресурси України

Tourist resources of Ukraine

Спеціальність 241 "Готельно-ресторанна справа"

Specialty 241 "Hotel Restaurant Affairs"

Спеціальність 242 "Туризм"

Specialty 242 "Tourism"

Рівне – 2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни "Туристичні ресурси України" для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійними програмами «Готельно-ресторанна справа», «Туризм» спеціальностей 241 "Готельно-ресторанна справа" та 242 «Туризм». Рівне: НУВГП, 2020. 19 с.

Розробник: Романів А.С., к.геогр.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи

Протокол від "02" липня 2020 року №12

Завідувач кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи _____ С.І. Коротун
" ____ " _____ 2020 року

Керівник групи забезпечення
спеціальності
241 "Готельно-ресторанна справа" _____ О.Б. Конарівська

Керівник групи забезпечення
спеціальності
242 "Туризм" _____ А.С. Романів

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІАЗ.

Протокол від "08" вересня 2020 року №1

Голова науково-методичної ради з якості ННІАЗ _____ А.М. Прищеп
" ____ " _____ 2020 року

© Романів А.С., 2020
© НУВГП, 2020

Вступ

«Туристичні ресурси України» відноситься до циклу дисциплін фахової підготовки, що передбачена освітніми програмами «Готельно-ресторанна справа», «Туризм» здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальностей 241 «Готельно-ресторанна справа», 242 «Туризм». Навчальний предмет забезпечує базові фахові компетентості майбутніх фахівців, оскільки туристично-рекреаційний потенціал території є основою розвитку туристичної індустрії регіонів в цілому.

Дисциплінами, що передують вивченню курсу є: Вступ до фаху; Природні ресурси України; Економічна та соціальна географія України; Історія та культура України.

Анотація

«Туристичні ресурси України» є обов'язковою навчальною дисципліною, що вивчається на рівні вищої освіти бакалавр спеціальностей 241 «Готельно-ресторанна справа», 242 «Туризм». Мета і завдання навчальної дисципліни "Туристичні ресурси України" в системі підготовки фахівця в туристській галузі - ознайомити студентів із туристським потенціалом України, який використовується і може бути залучений для підняття іміджу України на світовому туристському ринку.

В процесі вивчення дисципліни студенти досліджують природні, суспільно-історичні та інші види туристично-рекреаційних ресурсів, територіальні особливості їх поширення в Україні, аналізують туристичний потенціал територій, а також проблеми та перспективи його використання.

Ключові слова: природні туристично-рекреаційні ресурси, антропогенні туристичні ресурси, суспільно-історичні туристичні ресурси, рекреація, туристичний потенціал території України, туристичне районування України, туристичні маршрути.

Abstract

"Tourist resources of Ukraine" is an compulsory educational discipline, which is studied at the higher education level Bachelor's degree of specialties 241 "Hotel Restaurant Affairs", 242 "Tourism". The purpose and goal of the discipline Tourism Resources of Ukraine in the

system of the preparation of a specialist in tourism is to familiarise the students with the tourist potential of Ukraine, which is used and can be involved in the improvement of Ukraine's image in the world tourism market.

In the course of studying the discipline, students study natural, socio-historical and other types of tourist and recreational resources, territorial features of their distribution in Ukraine, analyze the tourism potential of the territories, as well as problems and prospects for its use.

Disciplines preceding the study of the specified discipline: Natural Resources of Ukraine; Economic and social geography of Ukraine; History and culture of Ukraine.

Key words: natural tourist and recreational resources, anthropogenic tourist resources, socio-historical tourist resources, recreation, tourist potential of Ukraine, tourist zoning of Ukraine, tourist routes.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна (заочна) форма навчання	
Кількість кредитів – 4,0	Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальності: 241 "Готельно-ресторанна справа", 242 "Туризм"	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	
Загальна кількість годин - 120		Семестр	
		3-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента - 6	Рівень вищої освіти: бакалавр	Лекції	
		22	2
		Практичні, семінарські	
		20	10
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		78	108
		Індивідуальні завдання:	
		-	
Вид контролю			
екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 35%.

для заочної форми навчання – 10%

2. Мета, завдання навчальної дисципліни

Мета і завдання навчальної дисципліни "Туристичні ресурси України" в системі підготовки фахівця в туристській галузі - ознайомити студентів із туристським потенціалом України, який використовується і може бути залучений для підняття іміджу України на світовому туристському ринку. Цей курс є одним із основних для введення в спеціальність «туризм».

Завдання дисципліни:

- формування у студентів чіткого розуміння об'єкту, предмету та завдань курсу як наукового напрямку в сучасних умовах;
- на основі оцінки туристичних ресурсів нашої країни показати можливості розвитку туристичної діяльності за умов раціонального використання таких об'єктів;
- виявити об'єктивні умови становлення туризму та зрозуміти тенденції його розвитку і національну специфіку;
- проаналізувати сучасний стан туризму в Україні та передбачити тенденції його розвитку в майбутньому.

Студенти повинні **знати**:

- теоретичні, методичні та прикладні засади територіальної організації туристичного потенціалу в межах України.
- сутність поняття та класифікації туристично-рекреаційних ресурсів;
- природні туристично-рекреаційні ресурси України;
- суспільно-історичні туристичні ресурси України
- форми організації рекреаційно-туристичної діяльності. Заклади рекреації в Україні.
- сучасний стан розвитку туристично-рекреаційного господарства в Україні;
- туристично-ресурсне районування території України.

Студенти повинні **вміти**:

- аналізувати туристичні ресурси території та здійснювати їх оцінку;
- визначати туристичний потенціал території;
- визначати проблеми і аналізувати перспективи розвитку рекреаційного (туристичного) господарства країни.

3. Програма навчальної дисципліни
Модуль 1
Змістовий модуль 1.
Рекреаційно-туристичні ресурси України.

Тема 1. Рекреаційно-туристичні ресурси: сутність поняття та класифікація.

Визначення понять «туризм», «туристичні ресурси». Сутність туристично-рекреаційних ресурсів та значення для розвитку туризму в Україні. Значення туристичних ресурсів. Види туристичних ресурсів. Загальний огляд природних туристичних ресурсів.

Тема 2. Природні туристично-рекреаційні ресурси України.

Характеристика природних ресурсів, що мають вплив на розвиток туризму. Значення природних туристичних ресурсів. Клімат як туристичний ресурс. Характеристика водних ресурсів. Спелеологічні ресурси та їх характеристика. Особливості залучення спелеологічних ресурсів у туристичну діяльність. Лісові ресурси як об'єкт туризму. Національні природні парки та інші заповідні території як об'єкти для туризму. Природно-антропогенні ресурси.

Тема 3. Аналіз суспільно-історичних туристичних ресурсів України. Історичні пам'ятники України як пізнавальний туристичний ресурс. Археологічні ресурси як об'єкти показу туристам. Народні промисли України. Національні свята як відродження духовності народу. Видовищні та масові події як об'єкти туризму.

Тема 4. Туристсько-рекреаційне районування України. Карпатський туристичний регіон.

Підходи до туристського районування України. Географічне положення та природні умови областей Карпатського регіону. Природні туристично-рекреаційні ресурси Карпат. Історико-культурні пам'ятки Карпатського регіону. Основні туристичні центри регіону.

Тема 5. Туристсько-рекреаційний потенціал Волинського туристичного району.

Природні туристичні ресурси Волинського туристичного району. Соціально-культурні туристичні ресурси району. Основні туристичні центри Волинського туристичного району.

Тема 6. Туристсько-рекреаційні ресурси Подільського туристичного району.

Характеристика фізико-географічного положення областей Поділля (Вінницької, Тернопільської, Хмельницької). Характеристика природних туристичних ресурсів Поділля. Природно-заповідний фонд областей Поділля. Огляд історико-культурних туристичних ресурсів. Туристичні центри, райони та зони Поділля. Національний історико-культурний заповідник "Кам'янець".

Змістовий модуль 2.

Туристсько-рекреаційні ресурси регіонів України

Тема 7. Туристичні ресурси Причорноморського та Приазовського туристичних регіонів.

Географічне положення та природно-ресурсний потенціал регіону. Історико-культурні ресурси туристичного регіону. Характеристика об'єктів та центрів розвитку туризму Причорномор'я.

Тема 8. Туристичні ресурси Слобожанського туристичного регіону.

Характеристика фізико-географічного положення областей Слобожанщини. Природні туристичні ресурси Слобожанщини. Історико-культурні пам'ятки Слобожанщини. Основні туристичні центри регіону.

Тема 9. Туристично-рекреаційні ресурси Придніпровського туристичного регіону.

Характеристика фізико-географічного положення областей Придніпров'я. Природні туристичні ресурси Придніпров'я. Історико-культурні пам'ятки Придніпров'я. Основні туристичні центри регіону.

Тема 10. Туристично-рекреаційні ресурси Донецького туристичного регіону.

Характеристика фізико-географічного положення областей Донбасу. Природні туристичні ресурси Донбасу. Історико-культурні пам'ятки Донецького туристичного регіону. Основні туристичні центри регіону.

Тема 11. Туристично-рекреаційні ресурси Столичного туристичного регіону.

Характеристика фізико-географічного положення областей Столичного району. Природні туристичні ресурси Чернігівщини, Київщини та Черкаської області. Історико-культурні пам'ятки столиці, а також населених пунктів де формувалась самобутність української нації (Чернігів, Переяслав-Хмельницький, Глухів,

Чигирин, Умань, Канів та ін.).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	практ.	самост. роб.		лекції	практ.	самост.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Рекреаційно-туристичні ресурси України								
Тема 1. Рекреаційно-туристичні ресурси: сутність поняття та класифікація	10	2	-	8	10	-	-	8
Тема 2. Природні туристично-рекреаційні ресурси України.	12	2	4	6	12	1	2	7
Тема 3. Аналіз суспільно-історичних туристичних ресурсів України.	12	2	2	8	12	-	-	8
Тема 4. Туристсько-рекреаційне районування України. Карпатський туристичний регіон.	12	2	2	8	12	1	2	10
Тема 5. Туристсько-рекреаційний потенціал Волинського туристичного району.	12	2	2	8	12	-	2	12
Тема 6. Туристсько-рекреаційний потенціал Подільського туристичного району.	12	2	2	8	12	-	2	12

Змістовий модуль 2. Туристсько-рекреаційні ресурси регіонів України								
Тема 7. Туристичні ресурси Причорноморсь-кого та Приазовського туристичних регіонів.	10	2	2	6	10	-	2	8
Тема 8. Туристичні ресурси Слобожанського туристичного регіону.	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 9. Туристично-рекреаційні ресурси Придніпровського туристичного регіону	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 10. Туристично-рекреаційні ресурси Донецького туристичного регіону	10	2	-	8	10	-	-	10
Тема 11. Туристично-рекреаційні ресурси Столичного туристичного регіону	10	2	2	6	10	-	-	10
Усього годин	120	22	20	78	120	2	10	108

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Водні та бальнеологічні туристично-рекреаційні ресурси України	2	1
2	Орографія місцевості та геологічні пам'ятки як туристичний ресурс. Спелеоресурси України.	2	1
3	Аналіз суспільно-історичних ресурсів України	2	-
4	Характеристика туристичних ресурсів Карпатського регіону.	2	2
5	Презентація туристичних ресурсів та об'єктів Волинського туристичного регіону	2	2
6	Презентація Подільського туристичного регіону.	2	2
7	Причорноморсько-Приазовський туристичний регіон	2	2
8	Слобожанський туристичний регіон	2	-
9	Придніпровський туристичний регіон	2	-
10	Столичний туристичний регіон	2	-
Всього		20	10

6. Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

Підготовка до аудиторних занять – 0,5 год/1 год занять (0,5 x 42) – 21 год.

Підготовка до контрольних заходів – 6 год. на 1 кредит ЄКТС (6 x 4) – 24 год.

Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях – 33 год.

6.1. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Підходи до класифікації туристично-рекреаційних ресурсів в працях науковців.	2	4
2	Проблеми ідентифікації різних видів туризму, класифікації засобів розміщення в правовому полі України.	2	4
3	Лісові ресурси як об'єкт туризму. Природно-антропогенні ресурси України.	2	5
4	Біосоціальні ресурси України. Народні промисли як туристичний ресурс	2	5
5	Туристично-рекреаційний потенціал невеликих містечок Карпатського регіону (Коломия, Косів, Верховина, Старий Самбір, Жовква, Хуст, та ін.)	3	7
6	Історичні центри Волині (Остріг, Дубно, Олика, Володимир-Волинський, Новоград-Волинський, Кременець, Дубровиця, Любешів тощо).	3	7
7	Можливості розвитку замкового туризму на Поділлі	2	7
8	Історичні центри Причорномор'я: Ізмаїл, Білгород-Дністровський, Очаків	3	7
9	Туристично-рекреаційний потенціал АР Крим	3	7
10	Природоохоронні території Слобожанщини як туристичний ресурс. Дрібні історичні центри Слобожанщини: Чугуїв, Мерефа, Сковородинівка, Шарівка, Миргород, Лубни, Конотоп, Батурин.	3	7
11	Можливості розвитку промислового туризму на Придніпров'ї та на Донбасі.	3	7
12	Туристичні ресурси міста Київ	2	7
13	Обов'язкове вивчення туристично-рекреаційної номенклатури за картою України згідно Додатку А	3	7
		33	81

7. Методи навчання

Вивчення дисципліни досягається інформаційним, ілюстративним та проблемним методами навчання.

Лекції супроводжуються демонстрацією схем, таблиць з мультимедійним супроводом. На практичних заняттях розглядаються та розв'язуються задачі, наближені до реальних ситуацій:

- використовується роздатковий матеріал (наочність) для формування у студентів системного мислення, розвитку пам'яті;
- проводиться дискусійне обговорення проблемних питань;
- студенти демонструють туристично-рекреаційний потенціал країн чи регіонів використовуючи презентації до доповідей;
- для опрацювання окремих тем на практичних використовується робота в малих групах.

Навчання супроводжується опрацюванням нормативної, навчальної літератури, а також періодичних видань.

При викладанні навчальної дисципліни для активізації навчального процесу передбачено застосування сучасних навчальних технологій, таких, як: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, кейс-метод, метод мозкового штурму, метод вільних асоціацій, метод обговорення тематичних зображень, метод "переваги та недоліки".

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздаванням студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. У процесі викладання лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає питання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу і характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Міні-лекції проводяться, як правило, як частина заняття-дослідження. На початку проведення міні-лекції за вказаними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідності представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносяться питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладаються вони стисло.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує

формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Після висвітлення проблеми (при використанні проблемних лекцій) або стислого викладання матеріалу (при використанні міні-лекцій) студентам пропонується об'єднуватися у групи по 5 – 6 осіб і презентувати наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань. Однією з позитивних рис презентації та її переваг за умови використання в навчальному процесі є обмін досвідом, який здобули студенти під час роботи в певній малій групі.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки и висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Обговорення тематичних зображень дає змогу візуально сприймати інформацію, сприяє розвитку асоціативного мислення та кращому засвоєнню матеріалу.

Метод вільних асоціацій – форма активізації навчання, що передбачає при розгляді питання виділення проблем, розробку комплексу заходів для їх вирішення.

Метод мозкового штурму спрямований на формування здатності студентів до генерування нових нестандартних ідей.

Метод переваг та недоліків сприяє розвитку здібностей до аналізування та критичного мислення.

Метод порівняння формує здібності до співставлення інформації.

Метод обговорення на місці передбачає висловлювання своїх думок з сформульованого проблемного питання без підготовки.

8. Методи контролю

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовуються оцінювання знань за наступними видами робіт:

Контроль роботи студентів проводиться за такими видами робіт:

- поточне тестування та опитування;
- усне опитування;
- підсумкове тестування з кожного змістовного модуля;
- перевірка виконаних практичних завдань;
- підготовка та презентація реферату, міні лекції;
- підготовка до видання наукових статей, тез для участі в конференціях.

Індивідуальна робота є обов'язковим елементом модуля і виконується обов'язково в часових рамках вивчення певного модуля.

Усі форми контролю включені до 100-бальної шкали оцінювання.

1. Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на практичних заняттях та консультаціях, розрахунково-графічна робота, результати самостійної роботи студентів) проводиться за наступними критеріями (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого числа):

0 % – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

2. Ситуаційні вправи, конкретні ситуації та інші завдання творчого характеру (у % від кількості балів):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково, висновки не аргументовані і не конкретні, звіт підготовлено недбало;

60% – завдання виконано повністю, висновки містять окремі недоліки, судження студента не достатньо аргументовані, звіт підготовлено з незначним відхиленням від вимог;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки не системного характеру;

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

2-й курс, 3-й семестр

Поточне тестування та самостійна робота													Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	МК1	T7	T8	T9	T10	T11	МК2		
5	5	5	5	5	5	20	6	6	6	6	6	20	40	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для екзамену
90–100	<i>відмінно</i>
82–89	<i>добре</i>
74–81	
64–73	<i>задовільно</i>
60–63	
35–59	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
0–34	<i>незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни</i>

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство» включає:

1. Опорний конспект лекцій по всіх темах курсу, у тому числі і для самостійного вивчення у паперовому та в електронному (навчальна платформа moodle) вигляді.
2. 05-08-111 Методичні вказівки до виконання практичних занять та самостійної роботи з курсу «Туристичні ресурси України» для студентів, здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітніми програмами «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа» спеціальностей 242 «Туризм» та 241 «Готельно-ресторанна справа» денної та заочної форм навчання / А.С. Романів. Рівне: НУВГП, 2020. 35 с.
3. Мультимедійний супровід до тем з курсу.
4. Пакети тестових завдань для модульного та екзаменаційного контролю.

11. Рекомендована література

Базова

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: Монографія. Київ: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2001. 395 с.
2. Калитюк В.А. Рекреаційно-туристичний комплекс в умовах ринку Львів, 1999. 162 с.
3. Крачило М.П. Краєзнавство і туризм: навч. посібник. Київ: Вища школа, 1994. 192 с.
4. Мацола В.І. Рекреаційно-туристичний комплекс України. Львів, 1997. 259 с.
5. Панкова Є.В. Туристичне Краєзнавство: навч. посіб. Київ: Альтерпрес 2003. 352 с.
6. Руденко В.П. Географія природно-ресурсного потенціалу України: монографія. Львів: Світ, 1993. 240 с.
7. Туристичні ресурси України під ред. О.І. Лугова. Київ: Інститут туризму федерації профспілок України, 1996. 352 с.
8. Стафійчук В. Реркреалогія: навч. посіб. Київ: Знання, 2005. 259 с.
9. Рутинський М.Й. Географія туризму України: навч.-метод. Посібник. Київ. Центр навчальної літератури, 2004. 160 с.

Допоміжна

1. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреаології та рекреаційної географії: словн. Київ: Палітра, 1998. 130 с.
2. Боплан Г.Л. Опис України Київ: Наукова думка, 1990. 301 с.
3. Гаврилишин І.П. Туризм України: проблеми і перспективи Київ: Думка, 2004. 350 с.
4. Географічна енциклопедія України в 3-х томах / відпов. ред. О.М. Маринич. Київ: Українська енциклопедія. 1989,1990,1994.
5. Закон України "Про внесення змін до Закону України "Про туризм" 18 листопада 2003 року № 1282-IV- Київ, 2004.
6. Закон України "Про курорти" від 5 жовтня 2000 року № 2026-III
7. Закон України "Про туризм" (15 вересня 1995р.). Київ, 1995.
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2002 року № 583 "Про затвердження державної програми розвитку туризму на 2002 - 2010 роки". Київ, 2002.
9. Федорченко В.К., Мініч І.М. Туристський словник-довідник: навч. посіб. Київ: Дніпро, 2000. 160 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Активний туризм в Україні. URL: [http:// www.atour.com.ua](http://www.atour.com.ua)
2. Державний комітет статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Діловий туризм в Україні. URL: [http:// www.conference-service.com.ua](http://www.conference-service.com.ua)
4. Зелений туризм (сільський відпочинок в Україні). URL: <http://www.ruraltourism.com.ua>
5. Інформаційно-туристичний центр Рівненщини. URL: <http://www.tourism.rv.ua>
6. Інформаційно-туристичний центр Львівщини. URL: <http://www.tourism.lviv.ua>
7. Інформаційно-туристичний центр Чернігівщини URL: [http:// www.ch-turizm.com.ua](http://www.ch-turizm.com.ua)
8. Історико-культурна спадщина України: пам'ятники історії, мистецтво, архітектура. Портал Науково-дослідного інституту пам'ятко-охоронних досліджень). URL: <http://>

- www.heritage.com.ua
9. Музейний простір України. URL: <http://www.ukrmuseum.org.ua>
 10. Офіційний сайт Всеукраїнського проекту "7 чудес України" URL: <http://www.7chudes.in.ua>
 11. Офіційний сайт міста Одеса. URL: <http://www.odessa.ua>
 12. Офіційний туристичний сайт Київщини. URL: <http://www.ko-tourism.gov.ua>
 13. Презентаційний туристичний сайт Закарпатської області. URL: <http://www.transcarpathiatour.ua>.
 14. Презентаційний туристичний сайт Тернопільщини. URL: <http://www.ternotour.com.ua>
 15. Рада з туризму Карпатського регіону. URL: <http://www.tourism-carpathian.com.ua> -
 16. Санаторно-курортний комплекс України. URL: <http://www.all-kurort.kiev.ua>
 17. Спілка сприяння сільського зеленого туризму Україні. URL: <http://www.greentour.com.ua>
 18. Туристичний сервер Криму. URL: <http://www.tour.crimea.com>.